

Naar school

In het dorp woonden twee broers die zich hadden laten bekeren tot het christendom.

Vader Mandela hield zich afzijdig van het christelijke geloof. Hij bleef trouw aan het geloof in de Grote Geest Qamata, de God van zijn voorvaderen, maar hij stond op goede voet met de broers en zij hielden vele lange gesprekken. Madiba's moeder voelde zich aangetrokken tot het christendom en liet zichzelf en haar kinderen in de kerk dopen.

Als de gebroeders weer eens in de kraal van de familie Mandela op bezoek waren, maakten zij ook vaak een praatje met de kleine jongen die daar woonde.

Op een dag zei George, een van de broers, tegen Madiba's moeder: 'Die zoon van jou is een slimme knul, hij zou naar school toe moeten!'

In de familie was nog nooit iemand naar school geweest.

'Wat zou je er van denken als onze Madiba naar school toe zou gaan,' zei ze tegen haar man, toen hij weer bij hen was. 'George houdt hem voor een slimme jongen die meer kan dan schapen hoeden.'

'Laat me erover nadenken,' antwoordde Mandela. 'Als ik de volgende keer kom weet ik het.'

Of hij de vraag aan de Grote Geest Qamata voorlegde, weten wij niet, maar toen hij na een paar weken weer in de kraal was zei hij: 'Onze zoon zal naar school gaan.'

Hij liet er verder geen gras over groeien en riep die avond zijn jongste zoon bij zich.

'Madiba,' zei hij zonder omwegen. 'Morgen ga je naar school.' Het was niet zijn gewoonte om te vragen of hij dat leuk zou vinden of niet, en Madiba had geen gelegenheid om zich dat af te vragen.

'Als je naar school gaat moet je netjes gekleed zijn,' zei vader.

‘Je zult een broek gaan dragen.’ Daarop pakte hij een broek van zichzelf, hield hem langs de benen van zijn zoon en sneed de pijpen op kniehoogte af. ‘Trek maar eens aan.’

Tot dan toe had Madiba, net als alle andere jongens uit het dorp, een deken gedragen die over één schouder werd geslagen en op de heup werd vastgespeld. Nu trok hij voor het eerst een broek aan. De broek was qua lengte goed, maar de tailleband was veel te wijd. Hij verdrong er bijna in!

‘Je hebt een riem nodig,’ zei vader. Hij pakte een stuk touw en snoerde dat stevig om Madiba’s middel. Het zag er komisch uit maar de jongen voelde zich zo trots als een pauw! Met de broek van zijn vader aan leek hij vele jaren ouder en een stuk belangrijker!

De school lag aan de andere kant van de heuvel en je moest een flinke wandeling maken om er te komen. Het gebouwtje had één lokaal. Het had een dak van golfplaten en was gebouwd door de Britse regering. Alle kinderen, van verschillende leeftijden, kregen les in deze ene ruimte. Er was één juf. Ze was Afrikaans, maar ze had geleerd les te geven volgens Britse ideeën en gewoonten.

Op Madiba’s eerste schooldag zei juffrouw Mdingane: ‘Jouw nieuwe naam is Nelson. Zo zul je op school voortaan genoemd worden.’ Zo gebeurde dat met Zuid-Afrikaanse kinderen. Voor de Britten was het moeilijk om de Afrikaanse namen te onthouden en uit te spreken, en daarom gaven ze kinderen gewoon een nieuwe naam.